

Niegolewski Andrzej (1787-1857) /cyt. za regionwielkopolska.pl na dzień 04.06.2023/

Działacz społeczny. Urodził się w 1787 r. w Bytniu k. Szamotuł. W 1806 r. wstąpił do gwardii honorowej [Napoleona](#), w pierwszych miesiącach 1807 r. w ramach kampanii pomorskiej walczył m.in. pod Tczewem i Gdańskiem.

Od połowy 1807 r. był w pułku szwoleżerów gwardii Napoleona, w trakcie kampanii hiszpańskiej w 1808 r. uczestniczył w słynnej szarży w wąwozie Somosierra (30 XI 1808 r.). W [1809 r.](#) uczestniczył w wojnie polsko-austriackiej, w czasie kampanii rosyjskiej 1812 r. był oficerem ordynansowym Napoleona, rok później walczył m.in. w bitwie narodów pod Lipskiem (16-19 X 1813 r.).

Po zakończeniu wojen napoleońskich osiadł w Niegolewie (powiat nowotomyski), a potem we Włociszewkach k. Śremu, działając w sejmie prowincjonalnym. Uczestniczył w [Powstaniu Listopadowym](#), dowodząc pułkiem jazdy sandomierskiej i walcząc m.in. w bitwie pod Iganiami (10 IV 1831 r.).

Za udział w powstaniu więziony przez Prusaków w twierdzy Cosel, po odbyciu kary wrócił do działalności parlamentarnej, dając się poznać jako gorliwy obrońca praw języka polskiego w zaborze pruskim. W dobie [Wiosny Ludów](#) 1848 r. agitował na rzecz powstania. Zmarł w 1857 r. w Poznaniu, pochowany został w grobach rodzinnych w Buku. W 1923 r. jego prochy przeniesiono do [Krypty Zasłużonych](#) przy poznańskim [kościółce św. Wojciecha](#).

Więcej:

Wojcieszak Bogumił, Andrzej Niegolewski (1787–1857): biografia polityczna, Poznań 2003.